



Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 ноември 2018 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: октомври 2018 година

- Во октомври, кај **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** е евидентиран месечен раст од 0,5%, којшто главно произлегува од зголемувањето на краткорочните депозити. Мал раст забележаа и депозитните пари³, како и долгорочните депозити до две години, во услови на истовремен пад кај готовите пари во оптек. Споредено на годишна основа, паричната маса оствари раст од 10,8%, како резултат на зголемувањето на сите компоненти, со најголем придонес на депозитните пари и краткорочните депозити, по што следува придонесот на долгорочните депозити до две години и на готовите пари во оптек.
- Вкупните депозити⁴** во октомври се зголемија за 0,9% на месечна основа, како резултат на растот на депозитите кај двата сектора, но со поизразен придонес на депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа е остварена солидна стапка на раст на вкупните депозити од 11,4%, што претставува минимално забавување на растот (од 0,2 п.п.) во однос на септември. Притоа, годишните остварувања се должат на зголемувањето на депозитите кај двата сектора, при поголем придонес на депозитите на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	9.2018	10.2018
Парична маса М4	354,712	372,931	374,681	386,470	395,840	398,110	6.2	5.1	7.5	10.1	11.7	11.7	-0.3	0.6
Парична маса МЗ	322,199	336,989	337,684	348,090	353,862	355,807	6.0	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	-0.8	0.5
од кои:														
Готови пари во оптек	28,193	29,968	28,658	29,681	30,665	29,698	7.2	6.3	6.9	4.2	5.9	6.0	-0.6	-3.2
Вкупни депозити	321,888	339,314	340,135	349,816	358,126	361,295	5.7	5.4	7.1	9.9	11.6	11.4	-0.4	0.9
од кои:														
Корпоративен сектор	87,377	89,248	85,791	90,295	93,775	95,893	13.4	2.1	4.1	11.6	16.8	15.4	-1.9	2.3
Домаќинства	217,394	230,744	233,485	236,832	240,139	240,660	2.5	6.1	7.3	7.9	8.4	8.2	0.4	0.2
Вкупни кредити	284,782	300,257	298,059	306,049	311,558	313,085	-0.1	5.4	5.7	6.2	7.9	8.2	1.2	0.5
од кои:														
Корпоративен сектор	154,225	157,722	152,187	155,427	157,165	157,350	-5.3	2.3	2.3	2.9	5.7	6.0	1.7	0.1
Домаќинства	129,321	141,232	144,491	149,254	152,990	154,349	7.0	9.2	9.4	9.7	10.1	10.5	0.7	0.9

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, НБРМ ќе го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

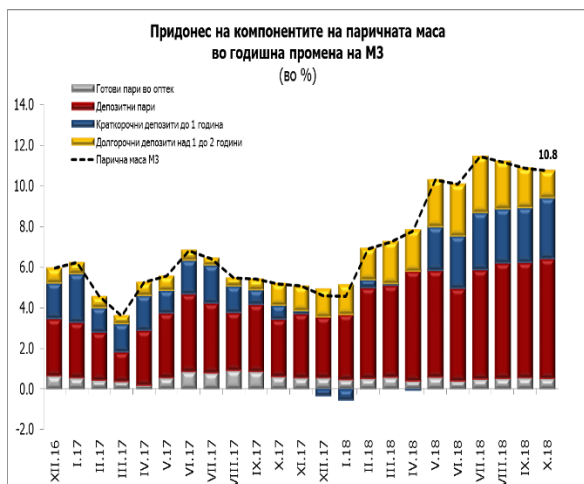
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредити во периодот јуни 2016 – мај 2017 беа под влијание на ефектите од мерката на НБРМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

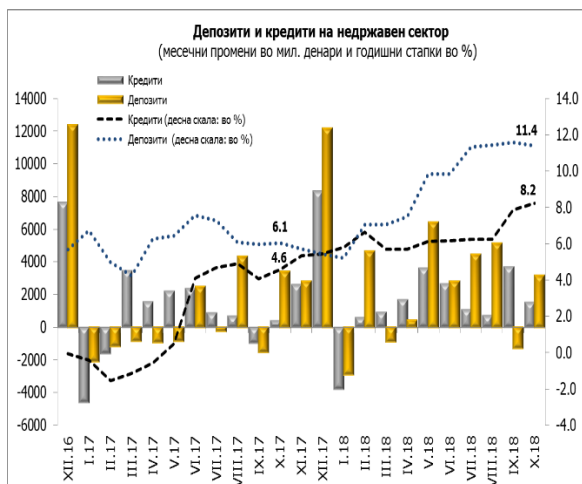


Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **вкупните кредити** забележаа месечно и годишно зголемување од 0,5% и 8,2%, соодветно. Кредитниот раст на месечно и годишно ниво во поголем дел произлегува од зголемувањето на кредитирањето на секторот „домаќинства“ (учество во вкупниот раст од 89,0% и 61,8%, соодветно).



Извор: НБРМ.



1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁶



Извор: НБРМ.

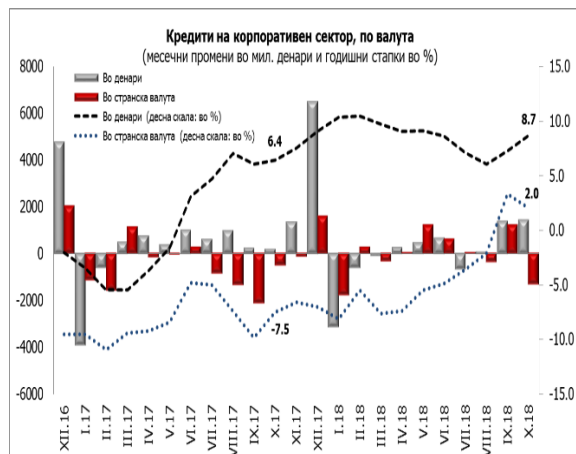
- Кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор** во октомври е забележан месечен и годишен раст од 2,3% и 15,4%, соодветно. Притоа, растот на месечна основа главно се должи на зголемувањето на краткорочните депозити во странска валута и во денари (учество во растот од 82,9%), додека годишниот раст во најголем дел произлегува од депозитните пари (коишто објаснуваат 64,9% од растот), а во помал дел и од зголемените краткорочни депозити во странска валута и во денари.

⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.



Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **кредитите на корпоративниот сектор**⁷ остварија минимална месечна нагорна промена од 0,1% при што зголеменото кредитирање на корпоративниот сектор во денари е само делумно неутрализирано со падот на девизното кредитирање. Анализирано на годишна основа, кредитирањето на корпоративниот сектор бележи раст од 6,0%, што во поголем дел се должи на зголеменото денарско кредитирање (придонес од 86,7%).



Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁸



Извор: НБРМ.

- Вкупните **депозити на домаќинствата** овој месец забележаа умерен месечен раст од 0,2%. Во услови на пад на депозитите во денари, растот во целост се објаснува со зголемувањето на депозитите во странска валута. На годишна основа

⁷ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

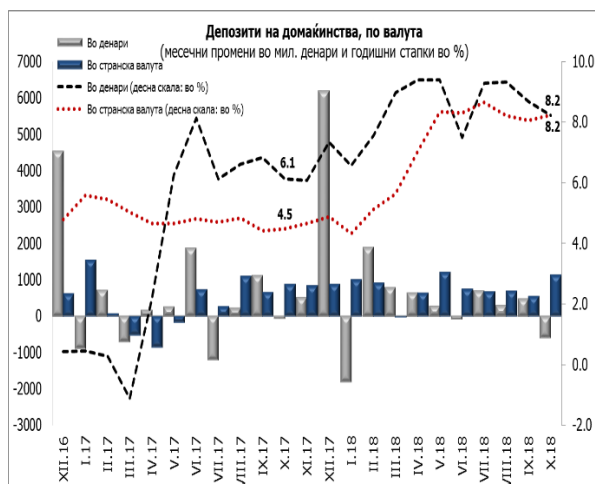
⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.



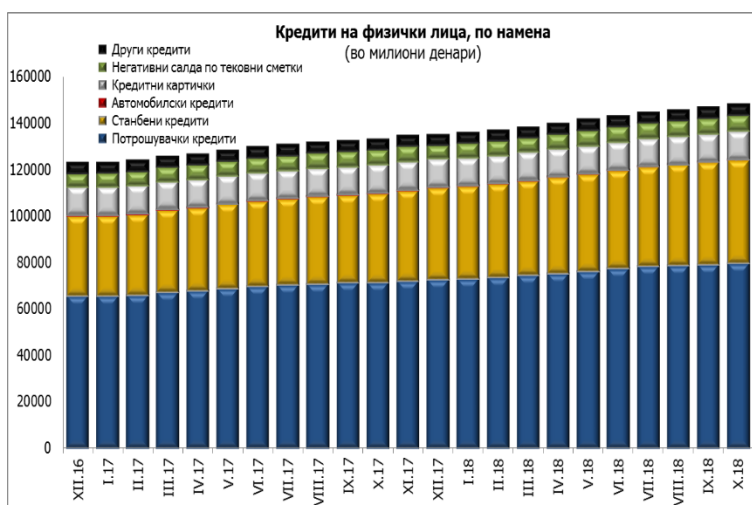
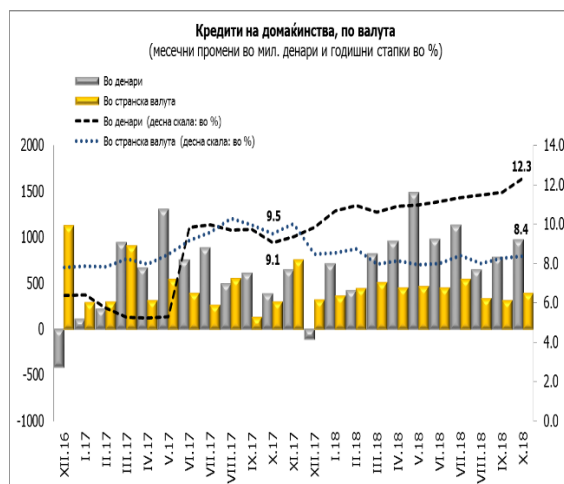
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

е остварена стапка на раст од 8,2%, којашто е резултат на зголемувањата на денарските и на девизните депозити, со речиси идентичен придонес кон растот.

- Во октомври, вкупните **кредити на домаќинствата** на месечна и годишна основа се зголемени за 0,9% и 10,5%, соодветно. Притоа, месечниот и годишниот раст на кредитната активност главно се должат на растот на кредитите одобрени во денари (71,2% и 63,9%, соодветно).



Извор: НБРМ.



Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	9.2018	10.2018
Потрошувачки кредити	65,438	72,595	74,218	77,100	78,964	79,527	13.4	10.9	10.7	11.1	11.1	11.7	0.7	0.7
Станбени кредити	34,608	39,535	40,899	42,309	43,896	44,416	14.3	14.2	15.4	14.9	16.2	16.1	1.1	1.2
Автомобилски кредити	323	316	318	307	301	306	-19.1	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.7	-0.5	1.5
Кредитни картички	12,380	12,281	12,157	12,192	12,235	12,333	0.3	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.4	-0.2	0.8
Негативни салда по тековни сметки	5,795	5,896	6,300	6,672	6,881	6,986	3.6	1.8	0.4	4.8	5.7	5.4	2.2	1.5
Други кредити	4,584	4,564	4,534	4,593	4,566	4,568	7.3	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.6	0.5	0.0

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.



Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити** забележаа месечно зголемување од 0,7% и 1,2% соодветно, при годишно зголемување од 11,7% и 16,1%, соодветно. Во октомври, кај **автомобилските кредити** и кредитите одобрени на **кредитни картички** е забележан месечен раст од 1,5% и 0,8%, соодветно, во услови на годишен пад од 1,7% и 0,4%, соодветно. Овој месец, **негативните салда на тековните сметки** остварија нагорна месечна и годишна промена од 1,5% и 5,4%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** се непроменети на месечна основа, а забележаа годишен раст од 0,6%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошки измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Македонија: 21 декември 2018 година (референтен пресек заклучно со ноември 2018).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).